

2011-06-08

Dnr 43-2010:6094

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn av Mölleskolan
i Skurups kommun

2011-06-08

1 (13)

Dnr 43-2010:6094

Skurups kommun

Rektorn vid Mölleskolan

Tillsyn av Mölleskolan

Helhetsbedömning

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. En bedömning har gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Granskningen kan dock inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan.

Mölleskolan präglas vid tillsynen av tre framträdande faktorer: en organisation som är ägnad att främja pedagogisk utveckling och samsyn, en om- och nybyggnad som gör att en del sådant arbete blivit nersaktat under läsåret, samt en stor del elever i behov av särskilt stöd vilket avspeglas i resultaten.

Skolan har under flera år arbetat efter en gemensam uttolkning av nationella mål i grundskolans olika ämnen, samtidigt som man inte i tillräcklig utsträckning reviderat ett sådant hävdvunnet innehåll som inte finns angivet i kursplanerna och begränsar elevernas möjlighet till inflytande. Läroplanens utgångspunkter när det gäller till exempel kunskapssyn, demokratisk fostran och kunskapsmål finns med mera som en underförstådd än uttalad utgångspunkt för skolans planering av sitt arbete med undervisning och lärande, och skolans egna måldokument har en svag koppling till skolans processer. Utvecklingsarbetet har emellertid fått skjuts av organisationen med processledare, vilka fungerar som en länk mellan rektor och arbetslag och ska se till att gemensamma frågor behandlas likvärdigt. Läroplanens föreskrifter om normer och värden är sedan tidigare föremål för engagerat arbete på skolan, även om planen mot kränkande behandling inte är fullt uppdaterad.

Skolan bedriver ett omfattande arbete med särskilt stöd, där omprövning sker främst

2011-06-08

2 (13)

Dnr 43-2010:6094

genom organisatoriska förändringar. Eftersom skolan i vissa hänseenden har mycket låg måluppfyllelse ser Skolinspektionen ett ytterligare behov att ompröva utformning och innehåll i de särskilda stödinsatserna och även på andra sätt för att försäkra sig om att de stödinsatser som skolan använder ger önskat resultat. Skolinspektionen finner det inte säkerställt att skolan uttömt alla möjligheter att ge alla elever det stöd de behöver för att nå målen.

Inte bara stödinsatserna behöver utvärderas på skolövergripande nivå. Gemensamma analyser av kunskapsuppföljning i alla ämnen kopplade till arbetet med undervisning och lärande behöver bli ett mer framträdande inslag i kvalitetsarbetet. Kvalitetsarbetet är ännu inte gemensamt synliggjort till struktur och innehåll, samtidigt som det också finns informella processer som utgör kvalitativa tillgångar.

Skolans gemensamma utgångspunkter för arbetet med undervisning och lärande och utvärdering av detta behöver alltså tydliggöras. Rektorn och processledarna har insikt i skolans bristområden och arbetar för att skapa skolövergripande styrning av de bristområden som behöver uppmärksammas för att skolan ska leva upp till författningarnas krav.

Skolinspektionens beslut

Skolinspektionen har i tillsynen av Mölleskolan identifierat följande brister som ska åtgärdas:

- Alla elever ges inte tillräckliga möjligheter att nå lägst målen att uppnå i samtliga ämnen (Lpo 94, 2.2 Kunskaper, 2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i grundskolan; 2 kap. 6 § grundskoleförordningen; Kursplanernas inledning).
- Rektorn tar inte i tillräcklig omfattning i sitt dagliga arbete ansvar för att verksamheten i skolan är fokuserad på elevernas utveckling och lärande (2kap. 2 § 1985 års skollag, första stycket, tredje meningen; Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar, 2. Mål och riktlinjer; Kursplanernas inledning).
- Alla individuella utvecklingsplaner och skriftliga omdömen är inte upprättade enligt författningarnas krav (Lpo 94 2.7 Bedömning och betyg; 7 kap. 2 § grundskoleförordningen).
- Rektorn tar inte tillräckligt ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet och använder detta underlag för att nå de nationella målen (2 kap. 2 §

2011-06-08

3 (13)

Dnr 43-2010:6094

första stycket sista meningen 1985 års skollag; Lpo 94 1 Den enskilda skolans utveckling, 2.8 Rektors ansvar).

- Rektorn utvärderar och omprövar inte tillräckligt regelbundet de särskilda stödinsatser som ges (Lpo 94 1 Den enskilda skolans utveckling, 2.8 Rektors ansvar).
- Rektorn och lärarna arbetar inte tillräckligt aktivt för att öka elevernas möjlighet till inflytande över utbildningens utformning utifrån stigande ålder och mognad (4 kap. 2 § 1985 års skollag; Lpo 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande).
- Ordningsregler är inte i tillräcklig grad förankrade och är inte anpassade efter skolans förhållanden (6 kap. 8 b § grundskoleförordningen).
- Rektorn ser inte i tillräcklig grad till att arbetet mot kränkande behandling dokumenteras i en plan mot kränkande behandling som uppfyller författningarnas krav (14 a kap. 6, 7, 8 §§ 1985 års skollag; 2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling).
- Om en elev har behov av särskilda stödinsatser utarbetas inte alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav (5 kap. 1 § tredje och fjärde stycket grundskoleförordningen).
- Särskilt stöd ges inte i tillräcklig omfattning till elever som har svårigheter i skolarbetet (1 kap. 2 § andra stycket sista meningen 1985 års skollag, 4 kap. 1 § andra stycket 1985 års skollag; 5 kap. grundskoleförordningen).

Rektor och Skurups kommun har ansvar för att Mölleskolan snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna.

Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast fyra månader från den dag beslutet för Skurups kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet.

Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn och Skurups kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna.

Skolinspektionen kan komma att tidigare än angivet datum begära att få ta del av arbetet med att åtgärda bristerna.

Beslutet är fattat utifrån de bestämmelser som gällde vid beslutstillfället. Uppföljningen av detta beslut kommer dock att ske efter de skolförfattningar som börjar gälla den

2011-06-08

4 (13)

Dnr 43-2010:6094

1 juli 2011. Vid bedömningen av vidtagna åtgärder kommer därför hänsyn tas till hur författningarna eventuellt har ändrats.

Bedömningarna redovisas i bilagorna.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit Cecilia Hanö och Cecilia Wallén.

På Skolinspektionens vägnar

Viveca Serder
Enhetschef

Monika Ivarsson
Undervisningsråd/Föredragande

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Skurups kommun under våren 2011. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen.

Varje skola får efter besöket ett beslut där bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö samt enskild elevs rätt. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram tills dess.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Mölleskolan, dels den information som samlats in under besöket. I Mölleskolan intervjuades rektor och processledare och inspektörerna samtalade med några elever.

Mölleskolan granskades vid det här inspektionstillfället med en tillsynsmodell, som innebär att granskningsfokus i huvudsak är riktat mot skolans ledningsfunktion och de rutiner som skolan ska ha för att säkerställa att eleverna har tillgång till en utbildning i enlighet med nationella krav. Granskningen, som genomförts som en begränsad tillsyn, kan dock inte ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i ett kommunbeslut. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister efter att kommunbeslutet meddelades.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats ([www.skolinspektionen.se/Tillsyn & granskning](http://www.skolinspektionen.se/Tillsyn%20och%20granskning)).

Beskrivning av Mölleskolan

Mölleskolan ligger i Skivarp, ett samhälle någon mil söder om kommunens centralort Skurup. Förskoleklassen och årskurs 1 är åldersblandade och årskurs 2–6 är åldershomogena, där oftast två pedagoger arbetar i varje elevgrupp. Rektorn har även ansvar för skolbarnsomsorg, två förskolor med sammanlagt sju avdelningar samt öppen förskola och familjedaghem. För olika delar av verksamheten finns tre processledare främst med uppgift att ta initiativ till pedagogiska processer. Ledningen och personalen har under de tre senaste åren varit engagerade i ett byggprojekt som syftar till att minska antalet byggnader från fem till två och åstadkomma en modern skola med folkbiblioteksfilial tillgänglig för skolans elever, no-sal, trådlöst nätverk och interaktiv skrivtavla i alla klassrum.

Tabell 1.: Antal elever på skolan

Mölleskolan	Antal elever
Förskoleklass	35
Grundskola	171

Källa: Rektorn vid Mölleskolan i maj 2011

Besöksdatum 2011-04-15

Tillsynsprotokoll för Mölleskolan

Bedömningspunkten är markerad när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs.

	Bedömning
1 Måluppfyllelse och resultat	
1.1 Kunskaper	X
2 Pedagogisk ledning och utveckling av skolan	
2.1 Fokus på skolans uppdrag	X
2.2 Lärarnas bedömning och utvärdering	X
2.3 Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering	X
3 Skolans lärandemiljö	
3.1 Fokus på lärande	X
3.2 Tillit till elevens förmåga	
3.3 Trygghet och studiero	X
4 Enskild elevs rätt	
4.1 Bedömning (och betyg)	
4.2 Undervisningstid och val	
4.3 Särskilt stöd	X
4.4 Studie- och yrkesvägledning	
4.5 Avgifter	
4.6 Rektorns beslutsfattande	

Bedömningar och motiveringar

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Bedömning

Alla elever ges inte tillräckliga möjligheter att nå lägst målen att uppnå i samtliga ämnen.

Författningsstöd

Lpo 94, 2.2 Kunskaper

Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i grundskolan

2 kap. 6 § grundskoleförordningen

Kursplanernas inledning

Motivering

Enligt Mölleskolans kvalitetsredovisning för 2009/2010 har efter de nationella proven drygt 82 procent av eleverna i årskurs 3 tillräckliga kunskaper i svenska. I matematik är det endast 58 procent, där särskilt resultatet för flickor är bristfälligt. I årskurs 5 är det 69 procent av eleverna som bedöms ha tillräckliga kunskaper i svenska, 59 procent i engelska och 69 procent i matematik. En jämförelse över tid visar att skolans resultat varierar under de senaste fem åren med en lägstanivå för 2009/2010. I kvalitetsredovisningen konstaterar skolan att resultaten är väntade eftersom merparten av de elever som inte nått målen redan tidigare får specialundervisning, och att flera lärarbyten i en klass kan ha påverkat. Analysen omfattar inte behov av förändring av de åtgärder som redan används och inte varit tillräckliga.

När måluppfyllelsen bedömts i årskurs 3 respektive årskurs 5 för alla ämnen där eleverna fått undervisning 2009/2010 är måluppfyllelsen i svenska, engelska och matematik något högre än vid de nationella proven. Inte i något ämne hade man bedömt att alla elever nått målen i årskurs 5, och i årskurs 3 är det tre ämnen där inte alla elever bedömts nå målen enligt skolans lokala mål för årskursen. Skolan har under flera år arbetat för att öka måluppfyllelsen i matematik och svenska, medan utveckling i engelska och övriga ämnen inte varit föremål för utvecklingsinsatser i samma utsträckning.

Enligt Mölleskolans kvalitetsredovisning har skolan som mål att minst 80 procent av eleverna i varje årskurs ska nå målen. Mål som inte utgår från att alla elever ska nå målen för utbildningen är inte acceptabla. Denna rapport visar på brister i skolans arbete med ökad måluppfyllelse.

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Bedömning

Rektorn tar inte i tillräcklig omfattning i sitt dagliga arbete ansvar för att verksamheten i skolan är fokuserad på elevernas utveckling och lärande.

Författningsstöd

2 kap. 2 § 1985 års skollag, första stycket, tredje meningen

Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar

Lpo 94, 2. Mål och riktlinjer

Kursplanernas inledning

Motivering

Mölleskolan har länge bedrivit ett lokalt arbete för att skapa samsyn kring kursplanernas nationella mål. Lokala, informella mål är enligt intervjuerna ändå i viss mån styrande för innehållet i arbetet. Rektorn uppger sig inte ha säkerställt arbetets inriktning.

Skolans dokumentation och intervjuerna visar att läroplanen inte bildar samma tydliga utgångspunkt för arbetet med elevernas lärande som kursplanerna i de enskilda ämnena gjort. Skolan har upprättat olika dokument som ska vara styrande för verksamheten, men enligt intervjuerna har skolans nyreviderade arbetsplan inte hunnit få denna funktion i praktiken. Intervjuerna visar att företrädarna för skolan också ser ett behov av att ge ett tydligare gemensamt uttryck för arbetet med elevernas utveckling och lärande.

Lärarnas bedömning och utvärdering**Bedömning**

Alla individuella utvecklingsplaner och skriftliga omdömen är inte upprättade enligt författningarnas krav.

Författningsstöd

Lpo 94 2.7 Bedömning och betyg

7 kap. 2 § grundskoleförordningen

Motivering

De insända exemplen på individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen har i vissa fall tydliga beskrivningar av elevens kunskapsutveckling i förhållande till målen. I andra fall saknas uppföljning av elevens aktuella utveckling och målbeskrivning.

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering**Bedömning**

Rektorn tar inte tillräckligt ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet och använder detta underlag för att nå de nationella målen.

Författningsstöd

2 kap. 2 § första stycket sista meningen 1985 års skollag

Lpo 94 1 Den enskilda skolans utveckling

Lpo 94 2.8 Rektors ansvar

Motivering

Dokumentationen visar att Mölleskolans resultat sammanställs när det gäller alla ämnen/ ämnesgrupper. Intervjuerna visar att arbetet med analyser och förbättringsbehov utifrån resultaten inte sker gemensamt och skolövergripande i tillräcklig utsträckning. Skolan har både en kvalitetsredovisning och en utvärdering av skolans samlade resultat, och det blir av samtalen inte tydligt vilket av dokumenten som utgör den gemensamma basen för skolans utvecklingsbehov.

Bedömning

Rektorn utvärderar och omprövar inte tillräckligt regelbundet de särskilda stödinsatser som ges.

Författningsstöd

Lpo 94 1 Den enskilda skolans utveckling

Lpo 94 2.8 Rektors ansvar

Motivering

Skolans arbete med särskilt stöd utvärderas på individnivå. Övergripande sker omprövning när det gäller resursfördelning. Däremot sker enligt intervjuerna och skolans dokumentation inte en sådan systematisk utvärdering av stödinsatsernas effekt på skolenivå som kan ge svar på om de insatser man använder är de som är mest ändamålsenliga.

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Bedömning

Rektorn och lärarna arbetar inte tillräckligt aktivt för att öka elevernas möjlighet till inflytande över utbildningens utformning utifrån stigande ålder och mognad.

Författningsstöd

4 kap. 2 § 1985 års skollag

Lpo 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Motivering

Enligt samtalen på skolan är elevernas inflytande när det gäller innehållet i arbetet begränsat eftersom detta fastställs av lärarna, som ändå ger eleverna vissa valmöjligheter. Från skolans sida har man under flera år identifierat elevernas inflytande som ett förbättringsområde och är i färd med att utarbeta en plan för detta när det gäller arbetet med undervisning och lärande såväl som träning i demokratiska processer.

Trygghet och studiero

Bedömning

Ordningsregler är inte i tillräcklig grad förankrade och är inte anpassade efter skolans förhållanden.

Författningsstöd

6 kap. 8 b § grundskoleförordningen

Motivering

Enligt intervjuerna med rektor och processledare är skolans ordningsregler inte fastställda under medverkan av eleverna och behöver moderniseras. Vidare har skolan en konsekvenstrappa som innehåller olika åtgärder i form av kontakter mellan hem och skola eller som involverar rektor och elevvårdsteam. Sådana åtgärder ska utgöra stöd för eleven och inte ha avskräckande syfte. Vidare kan en anmälan till socialnämnd inte vara en åtgärd för tillrättaförande utan ska användas som skydd för eleven.

Bedömning

Rektorn ser inte i tillräcklig grad till att arbetet mot kränkande behandling dokumenteras i en plan mot kränkande behandling som uppfyller författningarnas krav.

Författningsstöd

14 a kap. 6, 7, 8 §§ 1985 års skollag

2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling

Motivering

Skolan har ett dokument benämnt Likabehandlingsplan som gäller för 2010. Den anger inte skollagen som utgångspunkt vilket är viktigt med tanke på elevernas rätt till skydd och de påföljder som kan bli aktuella för skolans del vid eventuellt brott mot lagen. Planen innehåller ett avsnitt om kränkande behandling men det finns ingen kartläggning och behovsanalys för förebyggande arbete under det kommande året och den är inte upprättad under medverkan av eleverna som går på skolan.

Enskild elevs rätt

Särskilt stöd

Bedömning

Om en elev har behov av särskilda stödinsatser utarbetas inte alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Författningsstöd

5 kap. 1 § tredje och fjärde stycket grundskoleförordningen

Motivering

Enligt intervjuerna utarbetas alltid åtgärdsprogram, men en del av de insända exemplen innehåller omdömen om elevens personlighet och när det gäller åtgärderna är de inte alltid lika konkreta när det gäller skolans strategier för att hjälpa eleven som de är när det gäller åtgärder som eleven förväntas ta ansvar för.

Bedömning

Särskilt stöd ges inte i tillräcklig omfattning till elever som har svårigheter i skolarbetet.

Författningsstöd

1 kap. 2 § andra stycket sista meningen 1985 års skollag

4 kap. 1 § andra stycket 1985 års skollag

5 kap. grundskoleförordningen

Motivering

Fastän skolan har en omfattande verksamhet med särskilt stöd visar intervjuerna att alla elever ändå inte får det stöd de behöver för att nå målen.